

238

E. A.

समाजकार्य वसतिगृह-या शाळा व संस्थांना मान्यता व अनुदान देण्यासंबंधीची नियमावली.

महाराष्ट्र शासन
समाजकल्याण, तांत्रिक कार्य व क्रीडा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: सीएसडब्ल्यू-१०९८/१५. क. २८६/मुद्रार-१,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २ फेब्रुवारी, १९९९

शासन निर्णय:- महाराष्ट्र राज्यात समाजकार्य करणा-या शाळा/संस्थांना विना अनुदानात तत्वावर मान्यता देणे व संस्थांना सहायक अनुदान देऊ करणे तसेच विद्यापीठ अनुदान आयोगाने ठरवून दिलेल्या पॅटर्ननुसार शिक्ष -विद्येक्षेत्र कर्मचारी नियुक्त करणे इ. बाबतची परिशिष्ट "अ" मध्ये नमुद केलेल्या निर्णयानुसार निविदा केलेली नियमावली/आदेश संपुना इत्यादीं अंतिमिक्त कसत सोबात जोडलेल्या परिशिष्टाप्रमाणे शासन सुधारित नियमावलींना ह्या शासन निर्णयाने मान्यता देत आहे.

- १] विविध शासन निर्णयांची यादी परिशिष्ट "अ" मध्ये दिलेली आहे.
- २] शाळा/संस्थांना मान्यता देण्यासाठी करावयाच्या अर्जांना नमुना परिशिष्ट "ब" मध्ये दाखिलेला आहे.
- ३] शाळा/संस्थांना अनुदानासाठी करावयाच्या अर्जांना नमुना परिशिष्ट "क" मध्ये दाखिलेला आहे.
- ४] सहायक अनुदानासाठी अनुदान बाबीच्या खर्चाची सूची परिशिष्ट "ड" मध्ये दाखिलेली आहे.

शाळा व संस्थांना मान्यता देण्यासंबंधीची नियमावली -

- १. मान्यता - महाराष्ट्र राज्यात समाजकार्य करणा-या शाळा/संस्था सामाजिकरी कोषविहीन स्वच्छता संस्था किंवा मंडळ तर पुढे दिलेल्या नियमानुसार कार्य करत असत तर त्यात समाजकल्याण मंडळाक मान्यता देऊ शकतील.
- २. नोंदणी - संस्था नोंदणी अधिनियम किंवा शार्वत्रिक न्याय अधिनियम या अन्वये उशी शाळा/संस्था नोंदलेली असली पाहिजे.
- ३. मान्यतावा नमुना - शाळा/ संस्थे मान्यता मिळण्यासाठी मंडळक, समाजकल्याण महाराष्ट्र राज्य, पुणे वार्याकडे परिशिष्ट १ मध्ये दिलेल्या नमुन्यात अर्ज करावा. हा अर्ज उशी शाळा/ संस्था या यतीं मुक्त करण्याचे योजने असले पाव्या

निकटवृत्तिच्या बाबतींवर अक्षेपणित यांम मिळवता पाहिजे.

- ५. मान्यतेच्या अटी - मान्यता मिळून इच्छित-या शाळे/संस्थेतील अटीबाबत समाजकल्याण संवालांनी खात्री पटविणी पाहिजे.
  - १] व्यवस्थापक मंडळ तयार व विदासार्थ अगुन ते योग्यरित्या स्थापन केलेल्या प्राधिकाणाच्या किंवा व्यवस्थापक समितीच्या हातात आहे.
  - २] शाळे/संस्थेचे मान्यतेच्या पाठ्यक्रमात किंवा पाठ्यक्रमांना विद्यार्थ्यांने किंवा राज्य शासनाने किती अशा मान्यता दिलेली असली पाहिजे.
  - ३] शाळे/संस्थेचे प्राध्यापक त्या नोंदवलेल्या व अभिलेख योग्यरित्या ठेवले पाहिजेत व ते तयारली होतील समाजकल्याण संवाला, किंवा मान्यते घांनी अभिप्रेत केलेला कोणाही इतर प्राध्यापकी पाठिंबे सादर केले पाहिजेत.
  - ४] समाजकल्याण संवालांनी किंवा शासनाने मान्यता दिलेली इतर कोणतीही अट शाळे/संस्थे पूर्ण केली पाहिजे.
- ६. इतर पाठ्यक्रम रूढ करणे - या पाठ्यक्रमांकरिता शाळे/संस्थेला शासनाने किंवा विद्यापिठाने मान्यता दिली असेल या पाठ्यक्रमाव्यतिरिक्त इतर पाठ्यक्रमांसाठी किंवा पाठ्यक्रमांसाठी अशा कोणत्याही शाळे/संस्थेचे विद्यार्थ्यांची तयारी वस्तू वेळ नसे.
- ७. मान्यतेचा नकार - देवता एखाद्या शाळे/संस्थेला मान्यता देण्यास समाजकल्याण संवालांनी नकार दिला असेल तेव्हा या नकारासाठी मान्यता नकारण्यात आली असेल ती नकारणे म्हणून वस्तू आदेशाचा एक पुढे डाक नोंदणीद्वारा पत्राने पुतिनिधीकडे पाठविण्यात यावी. शाळेला संस्थेला व्यवस्थापक मंडळाला, मान्यता देण्यास नकार देण्यासंबंधी आदेश मिळण्याच्या तारखेलासून एक महिन्याच्या आत संबंधित पत्र व्यवहाराच्या पुतिवह शासनाकडे उपील सादर करता येईल.
- ८. मान्यता काढून घेणे - जर, समाजकल्याण संवालांच्या मते एखाद्या शाळे/संस्थेने मान्यतेच्या अटी पूर्ण केल्या नसतील तर शाळे/संस्थेने मान्यता काढून घेणे येईल. परंतु देवता शिक्षकांनी कार्यवाही म्हणून मान्यता काढून घ्याव्याची असेल तेव्हा व्यवस्थापक मंडळात स्पष्टीकरण देण्याची पूर्ण तैथी देण्यात येईल.
- ९. व्यवस्थापक मंडळात बदल :- देवता एखाद्या शाळे/संस्थेच्या व्यवस्थापक मंडळात बदल करण्यात आलेल तेव्हा तो बदल करण्यासाठी समाजकल्याण संवालांनी, पुनर्गुती घेवली पाहिजे. समाजकल्याण संवालांनी असा बदल करण्यात येण्याच्या देण्यापूर्वी तत्संबंधीच्या सर्व बाबु विचारात घेतल्या पाहिजेत.

अनुदान पत्र करण्याचा कार्यपद्धती :-

समाजकार्य वाचनालया-या शाखा/संस्थान शाखेला अनुदान: विनाउद्देश्यित तत्वावर मान्यता दिल्यापासून २ वर्षांपर्यंत कोणत्याही प्रकारचे प्रस्ताव/अनुदान दिले जाणार नाही. ३ वर्षांचा कालावधी पूर्ण झाल्यानंतर शाखा/संस्थाने मागील ३ वर्षांचे कामकाज संपादनकारण अन्वयावरून स्वरीत्या उद्देशाने संशोधन विद्यापिठ कि.त.क.उ., वि.स.क.उ. व त. स.क., महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडून प्राप्त झाल्यानंतर शाखेला तिकीटरीयरीत रक्कमची सोडा विचारता येईल, या शाखा/संस्थाने अनुदानित तत्वावर देण्याबाबत निष्पक्ष पध्दतीत येईल. अनुदान तत्वावर मान्यता दिलेल्या आर्थिक वर्षापासून शिक्षण-वित्तोत्तर कक्षा-यांच्या वेतन व भत्त्याकरिता १००% इमारत भाड्याकरिता ७५% व आस्थापना खर्चाकरिता मागील वर्षातील वेतनाच्या रक्कमच्या १२% अनुदान पत्र करण्यात येईल.

विद्यापिठांचे अनुदान प्रायोगाने (पु.जी.ती.) मिळित केलेला शिक्षण-वित्तोत्तर

१. विद्यापिठे -

अ) शिक्षण

- १) संस्था मुख्यालय [नियुक्तीयांचे] — १
- २) व्याख्याता वित्तोत्तर विद्यार्थी प्रमाण — १:१०

ब) वित्तोत्तर

मुख्यालय कार्यकारी

- १) ३००० पर्यंत रक्कम पर्यंतचे
  - मुख्यालय - १
  - विभागे - १
- २) ३००० ते ५००० पर्यंत पर्यंतचे.
  - मुख्यालय - १
  - सहा.मुख्यालय - १
  - विभागे - १

३) ५००० ते १०,००० पर्यंत पर्यंतचे

- मुख्यालय - १
- सहायक विभागे - १
- मुख्यालय सहा. - १
- वित्तोत्तर/वित्तोत्तर सहा. - १

४) १०,००० ते १५,००० पर्यंत पर्यंतचे

- मुख्यालय - १
- मुख्यालय सहा. - २
- वित्तोत्तर सहा. - १
- विभागे - २

11- बाकी बरीत का
 1) तमान कार्य :
 तात्काळ ताल
 संवाकनस्य
 मुख्य कवेरी
 [जाच्या
 व हुद्दा
 दिनिक

पुष्पात्कीय कर्मचारी -

कायानिधीन अर्थीक	-	१
लेखापाल	-	१
नियमित टंकतेजक	-	१
पदाधिकारी क्लर्क	-	१
विभागाध्यक्ष	-	१

सहाय्यक कर्मचारी -

पटारकरी	-	३ [२५ तास]
मात्री	-	१ [आवकक असल्यास]
वाटन पालक	-	१ [आवकक असल्यास]
सफाई कर्मचारी	-	२ [असरीपुमाणे हाँस्टेल व कनिजकरीता]

4) बँकेच्या
 उच्च
 तंत्रिके
 त्या
 बांध
 5) बा
 म

समाजकार्य पटारविद्यालयासंदर्भे काम करणा-या कर्मचा-यांना बँकेमार्फत पगार देण्याची कार्यधर्ती -

१) ही योजना समाजकार्य पटारविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकैतर कर्मचा-यांच्या पगारताताही लागू आहे. कारण हे संवाकनस्य त्यांच्या पगार व इतर मासिक वर १०० टक्के अनुदान देते.

अन्य योजनेमार्फत पटारविद्यालयाचे पुष्पाध्यक्ष हे मुख्य असून त्यांच्यामार्फत शिक्षक व शिक्षकैतर कर्मचा-यांना पगार वाटप करण्याचे अधिकार देण्यात येतील. पगार वाटपाची पूर्ण जबाबदारी ही प्राचार्यांची राईल. त्यांनी आपल्या तहवीनी बँकेतून पगाराची रक्कम काढून ती वितरण करावी व याद्वारेच अनुदान वरमहा समाजकल्याण अधिकारी लॉ-१ यांच्याकडे द्यावा.

या योजनेच्या कारवाईकरिता अनुदान प्राप्त पटारविद्यालयांनी आपल्या जिल्ह्याच्या मध्यवर्ती तहकारी बँकेला किंवा [आपल्या सोईच्या बँकेच्या शाखा] तंत्रिकेनी दोन चालू खाती उघडावीत. त्यापैकी एक खाते "कर्मचारी वेतन वाटप खाते" या नावाने राईल. पटारविद्यालयातील कर्मचा-यांचे पगार व भत्ते या करिता भिख्या-या अनुदानाच, रक्कम पाठवून करावयाची असून त्यातून कर्मचा-यांचे वेतन पगार व भत्ते त्यांचे हस्तांतराने वाटप करावयाचे आहेत. या खात्यात कर्मचा-यांचे पगार व भत्ते यावर समाजकल्याण अधिकारी, लॉ-१ कडून भिख्या-या अनुदानाची संपूर्ण रक्कम उभा करावयाची आहे. दुसरे खाते "वेतनैतर खाते" या नावाने उघावे. वेतना व्यतिरिक्त इतर मासिक

भावीवरील कार्य या खात्यातून करावा.

JK ६६४

समाज कार्य महाविद्यालयाची उशी खाती उघडल्यावर त्याबद्दलची माहिती तात्कात्र समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग-१ व सहसंचालिका [ ] समाजकल्याण संशोधनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या मुख कचेरीचे अध्या शाखेचे नांव, पत्ता व समाजकार्य महाविद्यालयाचे नांव [ज्याच्या नांवावर खाते उघडते आहे] तदर खात्याचे व्यवहार करणा-याचे नांव व हद्ददा व खात्याचे अनुक्रमांक [ ] जाणि खाती उघडण्याचा दिनांक पासत कळवावीत.

बँकेच्या शाखेत महाविद्यालयाच्या कर्मचा-यांचे पगार व भत्ते यांच्या वाट्यासाठी उघडण्यात आलेले समाजकार्य महाविद्यालयाचे "कर्मचारी वेतन वाटप खाते" असेल. संस्थेचे त्या समाज कार्य महाविद्यालयात काम करणा-या कर्मचा-यांना आपले स्वतःचे वैयक्तिक बचत खाते [ ] उघडवते असे त्याचेवर बंधन राहिल.

या गोऱ्हेनुसार समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग-१, यांच्या आदेशापुरामे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेकडे अध्या इतर बँकेकडे समाज कार्य महाविद्यालयांना वाचपाचे अनुदान रकमाचे एक पाठवावेत. याचेही समाजकल्याण अधिकारी वर्ग-१ यांनी प्रत्येक वेळ तोबत एक पुषत्र जोडाचयाचे आहे. या पुषत्रात समाजकार्य महाविद्यालयाचे नांव, तसेच कर्मचारी वेतन वाटप खाते व वेतनेतर कार्य खाते या दोन्ही खात्यात प्रत्येकी जमा करावयाच्या वेगवेगळ्या रकमा पुषत्रापुरामे विभागून त्या त्या खात्यावर जमा करावयाची आहे. त्यापुरामे रकमा जमा झाल्यावर समाज कार्य महाविद्यालयाचे कर्मचारी वेतन वाटप खात्यातील जमा रकमेचा विनिर्माण टाकी क्र. ८ मध्ये नमूद ठेवण्यापुरामे पुषत्राचाही या बँकेस सादर लेलेला विवरण पत्रनुसार वैयक्तिक कर्मचा-यांच्या जिल्हा पगाराच्या रकमा दरमहा त्या त्या कर्मचा-यांच्या बचत खात्यात हस्तांतरित जमा करण्यात येतील. वेतनेतर कार्य खात्यातील जमा रकमा समाजकार्य महाविद्यालयाच्या वेतनेतर मान्य नावीवरील खातीसाठी उपयोगात येईल.

"कर्मचारी वेतन वाटप" खात्यामधील जमा रकमा जमा होतील. त्या फक्त कर्मचा-यांचे पगार व भत्ते यांचे वाटप करण्यासाठीच उपयोगात आणण्यात यावे असे सक्त बंधन राहिल. या खात्यामधून वेळी वा वेळ रकमा वाटण्यात परवानगी

....६/-

असाधारण नाही. या संस्थेचे काटेकोरपणे पालन होण्याकरिता शिक्षा सुविधा सहकारी संस्थेने आपल्या संस्थेत शाखा पुस्तकालयां आरक्षण त्या सुवात धार्यात व त्याचे पालन होत आहे हे पाहण्याची दक्षता घ्यावी. या खात्यात खात्याचा व्यवहार करणा-या प्राधिका-यांनी जबाबदाऱ्यापुढे फक्त समाजकार्य महाविद्यालयाच्या कर्मा-यांना देव आलेले पगार व भत्ताचा निव्वळ रक्कम दर महिन्याला कर्मा-यांच्या हस्तांतराने जमा करण्यात याव्यात. धाड्याय या खात्यावर इतर कोणताही व्यवहार होणार नाही. या खात्यात असलेल्या सौच्या रकमेतून हस्तांतराने कर्मा-यांच्या देय निव्वळ वेतनाचे वाटप होईल. जमा रक्कम विलंब नसल्यास अधिका-यांकरिता वेतनाचे ताट्य करण्यात येवू नये.

२) समाजकार्य महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी येथील शाखेकडे म्हणजेच ज्या शाखेत कर्मचारी वेतन वाटप झाले त्या शाखेकडे दरमहा ५ टारकेच्या अंश आपल्या संस्थेकडे काम करणा-या पुस्तक कर्मा-यांस दर महिन्यास देय आलेली पगार व भत्ताची निव्वळ रक्कम दहादहा दिवसांचे एक विवरणाने घोषनेस सोडलेल्या नात्यात भराव्याचे. या विवरणाने त्या त्या महिन्याकरिता पुस्तक कर्मा-यांस देय आलेली री निव्वळ रक्कम दाखविलेली असेल तेव्हाच रक्कम देणे त्या कर्मा-यांच्या वेतनात समाजकार्य महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी करावी.

३) वरील विवरणाने फक्त मान्य कर्मा-यांचे मान्य दराने पगार व भत्ते काढून ते दाखविण्याची जबाबदारी प्राचार्यांनी राहिल. ज्या कर्मा-यांचा पगार व भत्तावरील रक्कम अनुदानासाठी मान्य करण्यात आलेला नाही अशा कर्मा-यांचा समावेश या विवरणाने नसल्यास त्यास प्राचार्यांचे जबाबदार राहिल. तसेच कर्मा-यांचे पगार व भत्ते मान्य दराने काढून विवरण व आत दाखवावे लागतील अन्यथा या दोन्ही गोष्टींमुळे समाजकार्य महाविद्यालयाला नियमानुसार देय असलेल्या अनुदानाऐवज जादा अनुदान जमा झाल्यास त्याची जबाबदारी प्राचार्यांचे राहिल व जमा जादा अनुदानाची रक्कम समाजकार्य महाविद्यालयाच्या वेतनेतर अनुदानातून वेतनेतर रक्कम घ्याव्यातील रकमेतून आर अन्य मागणी वसूल करण्यात येईल.

४) कर्मा-यांच्या भविष्य निर्वाह निधीची मासिक वर्गी, भविष्य निर्वाह निधीतील उच्च कोट्या रकमेचा परत फेटीचा इच्छा, कर्मा-यांचा आरक्षण, व्यवसाय वर व विमा इत्यादींची वर्गी, तसेच त्यांच्या पगारातील इतर मान्य खाती यांची री रक्कम होईल ती प्राचार्यांनी आपल्या मासिक विवरणाने दाखविण्यापुढे काढून घेऊन शाखेने समाजकार्य महाविद्यालयाच्या कर्मचारी वेतन वाटप

e-140

६६१९

111

04

8.

समाप्तून गृहविभागवाच्या वेतनेतर खर्च या खाती वस्तुनिष्ठराने जमा करावयाची आहे. यावेळूनची रकम वाचपाची सुचना या बरोबर जोडलेल्या विवरणातून लेखी आहे. स्थळावर रकमेसाठी रकम विवर वेतन शाखातून लेखी व काढून ती आवाकळी देणे (अपतकी व रोजगार, अकर खाने, जिन विभागा विभाग, जलविभागाचे अधिकार निवृत्ती निवृत्ती खाते व.) जमा करवयाची जबाबदारी संस्था प्रमुख व प्राचार्य यांची राहिल.

समाप्तून गृहविभागवाच्ये जे वेतनेतर खर्च खाते जिथ्या मध्यवर्ती सहकारी क्षेत्राच्या शाखेक उच्चप्रगति देईल त्यातून परिरेक्षण अनुदानासाठी [ ] खात्याच्या ज्या बाबी मान्य देलेल्या आहेत अशा [सर्वा-याचे पगार व भत्ते या खात्यातून अन्य मान्य दानीवर संस्थेने जो निधी गोळा केला असल्यास याच खात्यात जमा करावयाचा आहे. एखाद्या अर्थी अकरिभू व अनुदानासाठी मान्य जालेल्या दानीवर घातून खर्च केल्यास एक महिन्याच्या अंत अशी खर्च केलेली रकम संस्था व्यवस्थापकांनी या खात्यात जमा करावी व त्याप्रमाणे अनुदान मंजूर करणा-या संबंधित अधिकार-यांना लेखी कळवावे. याप्रमाणे अशा रकमेचा भरण न केल्यास ही रकम परिरेक्षण अनुदानाच्या विवर वेतन भागातून घेतून करण्यात यावी.

या योजनेतर सहसंचालक (सुधार प्रवर्तन) व तशाच कल्याण अधिकारी, वर्ग-१, यांची देखरेख राहिल व या योजनेची व्यवस्थापणे कार्यवाही होत आहे ती नाटी दे घडवण्याची जबाबदारी त्यांचेवर राहिल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(Signature)

[सा. वा. पांडुरंग]
उपसंचालक, महाराष्ट्र शाखा.

संचालक, समाप्तून गृहविभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व विभागीय समाप्तून गृहविभाग अधिकारी, पुणे, अहमदनगर, नाशिक, अकोला
आणि नाशिक.
सर्व जिल्हा समाप्तून गृहविभाग अधिकारी.

जा.क्र.संसक/शिक्षण/सकाम/नाहप्र/रिक्त पदे/
जळगांव/०८-०९/का-५ब/ ६६२
समाज कल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे - ४११ ००१
दिनांक ४ डिसेंबर, २००८

37

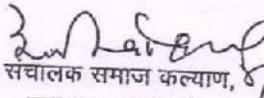
प्रति,
प्रमारी प्राचार्य,
पंडित जवाहरलाल नेहरु समाज कार्य महाविद्यालय,
अमळनेर, जिल्हा जळगांव

विषय- पंडित जवाहरलाल नेहरु समाज कार्य महाविद्यालय, अमळनेर जिल्हा जळगांव येथील
शिक्षक - शिक्षकेतर कर्मचारी रिक्त पदे भरण्यास मंजूरी मिळणेबाबत.
संदर्भ- विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जळगांव यांचे पत्र क्र. २०३७,
दिनांक १०-१०-२००८

उपरोक्त विषयाबाबत संदर्भाकित पत्राचे अनुषंगाने पंडित जवाहरलाल नेहरु समाज कार्य महाविद्यालय, अमळनेर जिल्हा जळगांव येथील शिक्षक - शिक्षकेतर कर्मचारी रिक्त पदे भरण्यास शासन निर्णय क्र. सीएसडब्ल्यू-१०९८/ प्र क्र २८६/ सुधार-१, दिनांक २-२-१९९२ मधील व शासन निर्णय क्र. एमएसडब्ल्यू-२००२/ प्र क्र ३६६/ सुधार-१, दिनांक १-९-२००५ मधील शिक्षक- शिक्षकेतर कर्मचारी आकृतीबंधानुसार खालीलप्रमाणे मान्यता देण्यात येत आहे.

क्र	पदाचे नांव	अनुज्ञेय पदे	भरलेली पदे	एकूण भरण्याची रिक्त पदे	शेरा
१	प्राचार्य	१	०	१ ✓	एकाकी पद
२	अधिव्याख्याता	१३	२	११	अनु. जाती प्रवर्ग-२, अनु. जमाती प्रवर्ग-१, विजामज प्रवर्ग-१, इमाव प्रवर्ग-३, खुला प्रवर्ग-४
३	ग्रंथपाल	१	०	१ ✓	एकाकी पद

पदांचे आरक्षण काढून त्याप्रमाणे विद्यापिठ (विशेष कक्ष) विभागाकडून तपासून घ्यावे व तत्वा अहवाल संचालनालयास पाठवावा. त्यानंतर पदे भरण्याची प्रक्रीया करावी. या अटीवर इरील प्रमाणे पदांना मान्यता देण्यात येत आहे.

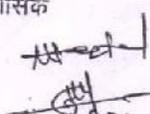

संचालक समाज कल्याण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

पत्र माहिती व कार्यवाहीस्तव -

१. विभागीय समाज कल्याण अधिकारी, नासिक विभाग, नासिक
२. विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जळगांव

DEVKAR/ASHOK/LETTER-1/2008/12/02 05:20:10/

please kindly
pay to
G. N. Shingaree.
(Approved section NNU Jal.)

संचालक समाज कल्याण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

138

230

Ex. A

समाजकार्य चालविणा-या शाळा व संस्थांना मान्यता व अनुदान देण्यासंबंधीची नियमावली.

महाराष्ट्र शासन

समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: सीएसडब्ल्यू-१०१८/पु. क्र. २८६/सुधार-१,
संजालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २ फेब्रुवारी, १९९९

प्रश्न निर्णय:- महाराष्ट्र राज्यात समाजकार्य करणा-या शाळा/संस्थांना विना अनुदानात तत्वावर मान्यता देणे व संस्थांना सहायक अनुदान मंजूर करणे तसेच विद्यापीठ अनुदान आयोगाने ठरवून दिलेल्या पॅटर्नप्रमाणे शिक्षक-विद्यार्थी कर्मचारी नियुक्त करणे इ. बाबतची परिशिष्ट "अ" मध्ये नमूद केलेल्या निर्णयानुसार निश्चित केलेली नियमावली/आदेश संपुष्टात आल्याची अधिष्ठाित करून सोबत जोडलेल्या परिशिष्टाप्रमाणे शासन सुधारित नियमावलींना ह्या शासन निर्णयाने मान्यता देत आहे.

- १] विविध शासन निर्णयांची यादी परिशिष्ट "अ" मध्ये दिलेली आहे.
- २] शाळा/संस्थांना मान्यता देण्यासाठी करावयाच्या अर्जाचा नमुना परिशिष्ट "ब" मध्ये दर्शविलेला आहे.
- ३] शाळा/संस्थांना अनुदानासाठी करावयाच्या अर्जाचा नमुना परिशिष्ट "क" मध्ये दर्शविलेला आहे.
- ४] सहायक अनुदानासाठी अनुषंग बाबीच्या खर्चाची सूची परिशिष्ट "ड" मध्ये दर्शविलेली आहे.

शाळा व संस्थांना मान्यता देण्यासंबंधीची नियमावली -

- १. मान्यता - महाराष्ट्र राज्यात समाजकार्य करणा-या शाळा/संस्था सांख्यिकीय कोणतीही स्वेच्छा संस्था किंवा मंडळ जर पुढे दिलेल्या नियमानुसार कार्य करत असेल तर त्यास समाजकल्याण संचालक मान्यता देऊ शकतील.
- २. नोंदणी - संस्था नोंदणी अधिनियम किंवा सार्वजनिक न्यास अधिनियम या अन्वये अशी शाळा/संस्था नोंदलेली असली पाहिजे.
- ३. मान्यतेचा नमुना - शाळेने/ संस्थेने मान्यता मिळण्यासाठी संचालक, समाजकल्याण महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडे परिशिष्ट १ मध्ये दिलेल्या नमुन्यात अर्ज करावा. हा अर्ज अशी शाळा/ संस्था या वर्षी तुरु करण्याचे योजिले असेल याच्या निकटपुढीच्या ऑक्टोबर अखेरपुढी यांना मिळाल्या पाहिजे.

४. मान्यतेच्या अटी - मान्यता मिळून इच्छिणा-या शाळेने/संस्थेने खालील अटीबाबत समाजकल्याण संघालकांची खात्री पटविली पाहिजे.
- १] व्यवस्थापक मंडळ संपन्न व विद्यार्थासार्थ असून ते योग्यरित्या स्थापन केलेल्या प्राधिकाणाच्या किंवा व्यवस्थापक समितीच्या हातात आहे.
  - २] शाळेने/संस्थेने खालवाढ्याच्या पाठ्यक्रमात किंवा पाठ्यक्रमांना विद्यार्थ्यांना किंवा राज्य शासनाने संमती अथवा मान्यता दिलेली असली पाहिजे.
  - ३] शाळेने/संस्थेने आवश्यक त्या नोंदवहया व अभिलेख योग्यरित्या ठेवले पाहिजेत व ते तपासणी करीता समाजकल्याण संघालक, किंवा याबाबत यांनी अधिकृत केलेला कोणत्याही इतर अधिकारी यांचेकडे सादर केले पाहिजेत.
  - ४] समाजकल्याण संघालकांनी किंवा शासनाने घालून दिलेली इतर कोणत्याही अट शाळेने संस्थेने पूर्ण केली पाहिजे.
५. इतर पाठ्यक्रम सुरू करणे - या पाठ्यक्रमांकरिता शाळेला/संस्थेला शासनाने किंवा विद्यार्थ्यांना घालून दिलेली असलेली या पाठ्यक्रमाव्यतिरिक्त इतर पाठ्यक्रमांसाठी किंवा पाठ्यक्रमांसाठी अशा कोणत्याही शाळेने / संस्थेने विद्यार्थ्यांची तयारी करत घेऊ नये.
६. मान्यतेस नकार - जेव्हा एखाद्या शाळेने / संस्थेने मान्यता देण्यास समाजकल्याण संघालकांनी नकार दिला असेल तेव्हा या कारणांसाठी मान्यता नकारण्यात आली असेल ती कारणे समूह करून आदेशाचा एक प्रत डाक नोंदणीद्वारा पत्राने पुतिनिधीकडे पाठविण्यात यावी. शाळेला संस्थेला व्यवस्थापक मंडळाला, मान्यता देण्यास नकार देण्यासंबंधी आदेश मिळण्याच्या तारखेलासून एक महिन्याच्या आत संबंधित पत्र व्यवस्थापक मंडळाला सादर करावे असेल सादर करता येईल.
७. मान्यता काढून घेणे - जर, समाजकल्याण संघालकांच्या मते एखाद्या शाळेने/संस्थेने मान्यतेच्या अटी पूर्ण केल्या नसतील तर शाळेने/संस्थेने मान्यता काढून घ्या येईल. परंतु जेव्हा शिस्तभंगाची कार्यवाही म्हणून मान्यता काढून घ्यावयाची असेल तेव्हा व्यवस्थापक मंडळाला स्पष्टीकरण देण्याची पूर्ण संधी देण्यात येईल.
८. व्यवस्थापक मंडळात बदल :- जेव्हा एखाद्या शाळेने/संस्थेच्या व्यवस्थापक मंडळात बदल करावयाचा असेल तेव्हा तो बदल करण्यासाठी समाजकल्याण संघालकांचे पुढाकार घ्याव्याची पाहिजे. समाजकल्याण संघालकांनी असा बदल करण्यास परवानगी देण्यापूर्वी तत्संबंधीचा सर्व बाजू विचारता घेतल्या पाहिजे.

अनुदान मंजूर करण्याचा कार्यपद्धती :-

समाजकार्य चालविण्या-या शाळा/संस्थाना शासनाने पुरविलेले विनाअनुदानित तत्त्वावर मान्यता दिल्यापासून ३ वर्षांपर्यंत कोणत्याही प्रकारचे सारनाकडून अनुदान दिले जाणार नाही. ३ वर्षांचा कालावधी पूर्ण झाल्यानंतर शाळा/संस्थाने मागील ३ वर्षांचे कामकाज समाधानकारक असावावास्तवा निरीक्षण अहवाल तंत्रिका विद्यापिठ वि.स.क.अ., वि.स.क.अ. व त. स.क., महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडून प्राप्त झाल्यानंतर शासन तिब्रोरीवरून खर्चाचा घोडा विमारात देऊन, या शाळेला/संस्थाना अनुदानित तत्त्वावर घेण्याबाबत निष्पन्न घेण्यात येईल. अनुदान तत्त्वावर मान्यता दिलेल्या आर्थिक वर्षापासून शिक्षण-विकास कार्या-यांच्या वेतन व भत्त्याकरिता १००४ इमारत भाड्याकरिता ७५४ व आस्थापना खर्चाकरिता मागील वर्षातील वेतनाच्या खर्चाच्या १२४ अनुदान मंजूर करण्यात येईल.

विद्यापिठा अनुदान आयोगाने (यु.जी.ती.) सिद्धित केलेला शिक्षण-विकास

विद्ययाचि पॅटर्न -

अ) शिक्षण

- १) संस्था प्रमुख [पुस्तक] — १
- २) व्याख्याता शिक्षण विद्यार्थी प्रमाण — १:१०

ब) शिक्षित

मुख्यालय कार्यालयी

- १) ३००० पर्यंत कमी पुस्तके
  - मुख्यालय - १
  - शिफारस - १
- २) ३००० ते ५००० पर्यंत पुस्तके.
  - मुख्यालय - १
  - सहा. मुख्यालय - १
  - शिफारस - १

३) ५००० ते १०,००० पर्यंत पुस्तके

- मुख्यालय - १
- सहायक सहा. - २
- मुख्यालय सहा. - ३
- निमित्त/निमित्त सहा. - १

४) १५,००० ते २५,००० पर्यंत पुस्तके.

- मुख्यालय - १
- मुख्यालय सहा. - २
- निमित्त सहा. - १
- शिफारस - २

बाहीवरील रस
समाज कार्य
तात्काळ तम
संतासमान्य
गुह्य कपेरी
[ज्याच्या
व हुद्दा
दिनांक

पुष्पासकीय कार्यकारी -

कार्यालयीन अधीक्षक	-	१
लेखापाल	-	१
निष्पिक टंकलेखक	-	१
पत्राचारिका क्लर्क	-	१
विभागीय	-	१

सहाय्यक कार्यकारी -

पट्टारेकरी	-	३	[२५ तास]
मागी	-	१	[आचमयक असल्यास]
वाहन चालक	-	१	[आवश्यक असल्यास]
सफाई कार्यकारी	-	२	[जखरीपुमाणे हॉस्टेल व कॉलेजकरीता]

समाजकार्य महाविद्यालयामध्ये काम करणा-या कर्मचा-यांना बँकेमार्फत पगार देण्याची कार्यपध्दती -

१) ही योजना समाजकार्य महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षणोत्तर कर्मचा-यांच्या पगारासाठी लागू आहे. कारण हे संघानेचालव त्यांच्या पगार व इतर भात्या वर १०० टक्के अनुदान देते.

२) अन्तर योजनेमार्फत महाविद्यालयाचे प्राचार्य हे प्रमुख असून त्यांच्यामार्फत शिक्षक व शिक्षणोत्तर कर्मचा-यांना पगार वाटप करण्याचे अधिकार देण्यात येतील. पगार वाटपाची पूर्ण जबाबदारी ही प्राचार्यांची राईल. त्यांनी आपल्या सहीनी बँकेतून पगाराची रक्कम काढून ती वितरण करावी व याबाबतचा अहवाल दरमहा समाजकल्याण अधिकारी वर्ग-१ यांच्याकडे द्यावा.

या योजनेच्या कारवाईकरिता अनुदान प्राप्त महाविद्यालयांनी आपल्या जिल्ह्याच्या मध्यवर्ती सहकारी बँकेत किंवा [आपल्या सोईच्या बँकेच्या शाखेत] संस्थेची वोन वानू खाती उघडावीत. त्यापैकी एक खाते "कर्मचारी वेतन वाटप खाते" या नावाने राईल. महाविद्यालयातील कर्मचा-यांचे पगार व भत्ते या वरिस्ता भिळणा-या अनुदानाचा रक्कम पात जमा करावयाची असून त्यातून कर्मचा-यांचे देय पगार व भत्ते त्यांचे हस्तांतराने वाटप करावयाचे आहेत. या खात्यात कर्मचा-यांचे पगार व भत्ते यावर समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग-१ कडून भिळणा-या अनुदानाची संपूर्ण रक्कम जमा करावयाची आहे. दुसरे खाते " वेतनोत्तर खाते " या नावाने उघडावे. तेव्हा व्यतिरिक्त इतर मान्य

316

६६४

बाबीवरील खर्च या खात्यातून करावा.

समाज कार्य महाविद्यालयाची अशी खाती उघडल्यावर त्याबद्दलची माहिती तात्काळ समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग-१ व सहसंचालिका [ ] समाजकल्याण संकलनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याकडे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या मुख्य कचेरीचे अध्या शाखेचे नांव, पत्ता व समाजकार्य महाविद्यालयाचे नांव [ज्याच्या नांवावर खाते उघडले आहे] तदर खात्याचे व्यवहार करणा-याचे नांव व हुद्दा व खात्याचे अनुक्रमांक [ ] आणि खाती उघडल्याचा दिनांक यातह कळवावीत.

बँकेच्या शाखेत महाविद्यालयाच्या कर्मचा-यांचे पगार व भत्ते यांच्या वाट्यासाठी उघडण्यांत आलेले समाजकार्य महाविद्यालयाचे "कर्मचारी वेतन वाटप खाते" असेल. संस्थेचे त्या समाज कार्य महाविद्यालयात काम करणा-या कर्मचा-यांना आपले स्वतःचे वैयक्तिक बचत खाते [ ] उघडावे असे त्याचेवर बंधन राहिल.

या योजनेनुसार समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग-१, यांच्या आदेशाप्रमाणे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेकडे अध्या इतर बँकेकडे समाज कार्य महाविद्यालयांना घावयाचे अनुदान रकमाचे चेक पाठवावेत. याचेही समाजकल्याण अधिकारी वर्ग-१ यांनी पुत्थेक चेक सोबत एक पुपत्र जोडावयाचे आहे. या पुपत्रात समाजकार्य महाविद्यालयाचे नांव, तसेच कर्मचारी वेतन वाटप खाते व वेतनेतर खर्च खाते या दोन्ही खात्यात पुत्थेकी जमा करावयाच्या वेगवेगळ्या रकमा पुपत्राप्रमाणे विभागून त्या त्या खात्यावर जमा करावयाची आहे. त्याप्रमाणे रकमा जमा झाल्यावर समाज कार्य महाविद्यालयाचे कर्मचारी वेतन वाटप खात्यातील जमा रकमेचा विनियोग टाळी क्र. ८ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे प्रचाराची या बँकेत सादर लेलेला विवरण पुत्रानुसार वैयक्तिक कर्मचा-यांच्या निव्वळ पगाराच्या रकमा दरमहा त्या त्या कर्मचा-यांच्या बचत खात्यात हस्तांतराने जमा करण्यांत येतील. वेतनेतर खर्च खात्यातील जमा रकमा समाजकार्य महाविद्यालयाच्या वेतनेतर मास बाबीवरील खर्चासाठी उपयोगात येईल.

"कर्मचारी वेतन वाटप" खात्यामधील ज्या रकमा जमा होतील, त्या फक्त कर्मचा-यांचे पगार व भत्त्याचे वाटप करण्यासाठीच उपयोगात आणण्यांत यावे असे तक्त बंधन राहिल. या खात्यामधून केले जाणारे रोख रकमा काढण्यात परवानगी

असणार नाही. या बंधनाचे काटेकोरपणे पालन होण्याकडिता. शिक्षा पुरविका सहकारी बँकेने आपल्या संबंधीत शाखा पुस्तकांना आवश्यक त्या सूचना घ्याता व त्याचे पालन होत आहे हे पाहण्याची दक्षता घ्यावी. या खात्यातून खात्याचा व्यवहार करणा-या प्राधिका इतरांनी कर्मत्यापुढाणे फक्त समाजकार्य महाविद्यालयाच्या कर्म्या-यांना देव असलेले पगार व भत्याचा निव्वळ रकमा दर महिन्याला कर्म्या-यांच्या दस्ताराने जमा करण्यात घ्यातात. याशिवाय या खात्यावर इतर कोणताही व्यवहार होणार नाही. या खात्यात असलेल्या जसेच्या रकमेतून दस्ताराने कर्म्या-यांच्या देव निव्वळ वेतनाचे वाटप होईल. जमा रक्कम शिल्लक नसल्यास अधिका-यांर वेतनाचे वाटप करण्यांत येवू नये.

८] समाजकार्य महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी बँकेच्या शाखेकडे म्हणजेच ज्या शाखेत कर्मचारी वेतन वाटप होते असेल त्या शाखेकडे दरमहा ५ तारखेच्या आत आपल्या संस्थेला काम करणा-या पुढेक कर्म्या-यास दर महिन्यास देव असलेली पगार व भत्याची निव्वळ रक्कम दर्शविणारे एक विवरणपत्र योजनेस जोडलेल्या नमुन्यात भरून शाखेकडे पाठवावे. या विवरणपत्रात त्या त्या महिन्याकरिता पुढेक कर्म्या-यास देव असलेली जी निव्वळ रक्कम दाखविलेली असेल तेवढीच रक्कम बँकेने त्या कर्म्या-यांच्या वैयक्तिक हप्तस घात्यात जमा कराची.

९] वरील विवरणपत्रात फक्त मान्य कर्म्या-यांचे मान्य दराने पगार व भत्ते काढून ते दाखविण्याची जबाबदारी प्राचार्यांची राहिल. ज्या कर्म्या-यांचा पगार व भत्यावरील हर्ष अनुदानासाठी मान्य करण्यांत आलेला नाही अशा कर्म्या-यांचा समावेश या विवरणपत्रात केल्यात त्यास प्राचार्य जबाबदार राहिल. तसेच कर्म्या-यांचे पगार व भत्ते मान्य दराने काढून विवरण पत्रात दाखवावे लागतील अन्यथा या दोन्ही गोष्टीमुळे समाजकार्य महाविद्यालयाला नियमानुसार देव असलेल्या अनुदानापेक्षा जादा अनुदान जमा झाल्यात त्याची जबाबदारी प्राचार्यांवर राहिल व अशा जादा अनुदानाची रक्कम समाजकार्य महाविद्यालयाच्या वेतनेतर अनुदानातून वेतनेतर हर्ष घात्यातील रकमेतून अगर अन्य मागनि वसूल करण्यांत येईल.

१०] कर्म्या-यांच्या भविष्य निवाह निधीची मासिक वर्णी, भविष्य निवाह निधी-तील उकल केलेल्या रकमेचा परत पेढीचा हप्ता, कर्म्या-यांचा आयकर, व्यवसाय कर व विमा इत्यादींची वर्णी, तसेच त्यांच्या पगारातील इतर मान्य खाती यांची जी रक्कम होईल ती प्राचार्यांनी आपल्या मासिक विवरणपत्रात दर्शविल्या-पुढाणे काढून बँकेच्या शाखेत समाजकार्य महाविद्यालयाच्या कर्मचारी वेतन वाटप

कार्या
जाते.
न्या
ती
का
स
११]

